

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia *27 grudnia* 2011 r.

w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym

Na podstawie art. 81 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Nieletni, wobec którego sąd rodzinny orzekł o umieszczeniu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, zwanym dalej „ośrodkiem”, kierowany jest do ośrodka wskazanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, zwany dalej „ORE”, przez starostę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania nieletniego, a w przypadku braku miejsca zamieszkania – starostę właściwego ze względu na miejsce pobytu nieletniego.

§ 2. 1. W celu zapewnienia sprawności postępowania w zakresie kierowania i przyjmowania nieletnich do ośrodków oraz przenoszenia i zwalniania nieletnich z ośrodków właściwi starostowie, ośrodki oraz organy prowadzące ośrodki współpracują z ORE za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 248, poz. 1480).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887 i Nr 191, poz. 1134.

mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.³⁾).

2. W ramach współpracy, o której mowa w ust. 1, ośrodki są obowiązane w szczególności do niezwłocznego przekazywania organom prowadzącym i ORE informacji o wolnych miejscach w ośrodkach w przypadkach niedoprowadzenia nieletniego do ośrodka, przeniesienia nieletniego do innego ośrodka, zwolnienia nieletniego z ośrodka lub nieusprawiedliwionej nieobecności nieletniego w ośrodku trwającej dłużej niż 4 tygodnie.

3. Organ prowadzący ośrodek jest obowiązany do stałej analizy stanu wykorzystania miejsc w ośrodku.

4. Zbiór danych osobowych, w zakresie określonym w § 3 ust. 2, przetwarzanych w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 1, podlega zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.⁴⁾).

§ 3. 1. Właściwy starosta, na podstawie dokumentacji nieletniego, o której mowa w ust. 6, sporządza wniosek o wskazanie odpowiedniego dla nieletniego ośrodka i przekazuje wniosek do ORE za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 2 ust. 1.

2. We wniosku należy określić:

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 185, poz. 1092 i Nr 204, poz. 1195.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238, z 2010 r. Nr 41, poz. 233, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1497 oraz z 2011 r. Nr 230, poz. 1371.

- 1) imię (imiona), nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL nieletniego, jeżeli został mu nadany;
- 2) datę wydania, oznaczenie sądu rodzinnego i sygnaturę orzeczenia sądu rodzinnego o umieszczeniu nieletniego w ośrodku oraz postanowienia tego orzeczenia;
- 3) informacje dotyczące nieletniego i jego środowiska ustalone w wywiadzie środowiskowym, przeprowadzonym przez kuratora sądowego;
- 4) informacje o kompleksowej diagnozie osobowości nieletniego oraz właściwych kierunkach oddziaływania na nieletniego zawarte w opinii rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego, innej specjalistycznej placówki, biegłego lub biegłych;
- 5) posiadane informacje o stanie zdrowia nieletniego;
- 6) zalecane w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, jeżeli zostało wydane, najkorzystniejsze dla nieletniego formy kształcenia specjalnego oraz formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

3. W okresie oczekiwania na wskazanie przez ORE odpowiedniego dla nieletniego ośrodka właściwy starosta jest obowiązany informować ORE o dotyczących tego nieletniego zmianach okoliczności objętych wnioskiem w zakresie określonym w ust. 2.

4. Na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, ORE wskazuje właściwemu staroście odpowiedni dla nieletniego ośrodek oraz powiadamia o tym sąd rodzinny i wskazany ośrodek.

5. Właściwy starosta wydaje skierowanie dla nieletniego do wskazanego przez ORE ośrodka i przekazuje skierowanie do wskazanego ośrodka za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 2 ust. 1, oraz poczty. O wydaniu skierowania starosta powiadamia rodziców lub opiekunów, a także osobę odpowiedzialną za pieczę zastępczą, jeżeli nieletni został umieszczony w pieczy zastępczej.

6. Do skierowania, przesyłanego za pośrednictwem poczty do wskazanego ośrodka, należy dołączyć dokumentację nieletniego obejmującą w szczególności:

- 1) orzeczenie sądu rodzinnego o umieszczeniu nieletniego w ośrodku;
- 2) kopię wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego przez kuratora sądowego;
- 3) kopię opinii rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego, innej specjalistycznej placówki, biegłego lub biegłych;
- 4) odpis aktu urodzenia nieletniego;
- 5) posiadane informacje o stanie zdrowia nieletniego;
- 6) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jeżeli zostało wydane.

7. W okresie pobytu nieletniego w ośrodku dyrektor ośrodka jest obowiązany do uzupełniania dokumentacji nieletniego o dokumenty w zakresie określonym w ust. 6 pkt 5 i 6, a ponadto o dokumenty zawierające informacje o efektach działań resocjalizacyjnych lub terapeutycznych zastosowanych wobec nieletniego oraz zaobserwowanych zmianach postawy nieletniego.

8. Sąd rodzinny zleca doprowadzenie nieletniego do ośrodka wskazanego przez ORE, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.⁵⁾).

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698, z 2008 r. Nr 223, poz. 1457, Nr 228, poz. 1507 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 9, poz. 57, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 157, poz. 1241, Nr 178, poz. 1375, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 205, poz. 1364 oraz z 2011 r. Nr 109, poz. 627, Nr 126, poz. 714, Nr 203, poz. 1192.

9. Do umieszczenia nieletniego w ośrodku w trybie art. 26 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich nie stosuje się przepisów ust. 2 pkt 4 oraz ust. 6 pkt 3.

§ 4. 1. Bezpośrednio po przybyciu nieletniego do ośrodka dyrektor ośrodka, w obecności wychowawcy lub innego pracownika ośrodka, przeprowadza z nieletnim rozmowę, podczas której zapoznaje nieletniego z jego prawami, obowiązkami i zasadami pobytu w ośrodku.

2. Zapoznanie się z prawami, obowiązkami i zasadami pobytu w ośrodku nieletni potwierdza własnoręcznym podpisem. W razie odmowy złożenia podpisu przez nieletniego, dyrektor ośrodka w dokumentacji nieletniego czyni adnotację o odmowie potwierdzenia przez nieletniego zapoznania się z jego prawami, obowiązkami i zasadami pobytu w ośrodku.

3. O przyjęciu nieletniego do ośrodka dyrektor ośrodka powiadamia właściwe organy obowiązane do kontroli spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.

4. W przypadku niedoprowadzenia nieletniego do ośrodka w ciągu miesiąca od dnia wskazania tego ośrodka przez ORE, dyrektor ośrodka powiadamia o tym właściwego starostę oraz ORE, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 2 ust. 1, a ponadto – sąd rodzinny.

5. Niezwłocznie po powiadomieniu właściwego starosty oraz ORE o przypadku niedoprowadzenia nieletniego do ośrodka dyrektor ośrodka przesyła właściwemu staroście, za pośrednictwem poczty, dokumentację nieletniego, o której mowa w § 3 ust. 6.

§ 5. 1. W ośrodku dla każdego nieletniego opracowuje się i realizuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w przepisach wydanych na

podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁶⁾).

2. Do opracowania i realizowania indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla nieletniego nieposiadającego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego przepisy, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio.

3. Wychowawca informuje nieletniego o przebiegu procesu resocjalizacyjnego lub terapeutycznego i możliwości wpływu na jego przebieg.

§ 6. Nieletniemu umieszczonemu w ośrodku zapewnia się warunki niezbędne do nauki, wychowania, resocjalizacji i terapii, w tym warunki bezpiecznego pobytu.

§ 7. 1. Przeniesienie nieletniego do innego ośrodka może nastąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach mających znaczenie dla skuteczności procesu resocjalizacyjnego lub terapeutycznego, na podstawie oceny zasadności dalszego pobytu nieletniego w ośrodku, dokonywanej przez zespół, którego zadaniem jest planowanie i koordynowanie udzielania w ośrodku pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

2. Wniosek o wskazanie ośrodka, do którego nieletni ma być przeniesiony, wraz z oceną, o której mowa w ust. 1, dyrektor ośrodka, w którym nieletni przebywa,

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206.

przekazuje do ORE za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 2 ust. 1.

3. Dyrektor ośrodka, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest odpowiedzialny za doprowadzenie nieletniego do ośrodka wskazanego przez ORE i przesłanie do tego ośrodka, za pośrednictwem poczty, dokumentacji nieletniego, o której mowa w § 3 ust. 6, uzupełnionej o dokumenty w zakresie określonym w § 3 ust. 7.

4. Do przeniesienia nieletniego do innego ośrodka przepisy § 4 stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. Za zgodą sądu rodzinnego nieletni mogą być urlopowani do domu rodzinnego, opiekunów, krewnych lub formy pieczy zastępczej, w której nieletni został umieszczony.

2. Wniosek o wyrażenie przez sąd rodzinny zgody na urlopowanie nieletniego składa dyrektor ośrodka na prośbę wychowawcy.

§ 9. Dyrektor ośrodka powiadamia o ciąży nieletniej jej rodziców lub opiekunów oraz sąd rodzinny.

§ 10. 1. W przypadku ucieczki nieletniego dyrektor ośrodka powiadamia o tym najbliższą jednostkę Policji, jednostkę Policji w miejscu zamieszkania nieletniego oraz właściwy sąd rodzinny.

2. Dyrektor ośrodka obowiązany jest do odebrania zatrzymanego przez Policję nieletniego w ciągu 48 godzin od powiadomienia o zatrzymaniu.

§ 11. Wniosek do sądu rodzinnego o uchylenie lub zmianę środka wychowawczego i zwolnienie nieletniego z ośrodka składają dyrektor ośrodka lub rodzice, lub

opiekunowie, przedstawiając informację o efektach zastosowanych działań resocjalizacyjnych lub terapeutycznych oraz zaobserwowanych zmianach postawy nieletniego, które uzasadniają przypuszczenie o prawidłowym uczestnictwie nieletniego w życiu społecznym.

§ 12. 1. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności nieletniego w ośrodku trwającej dłużej niż 4 tygodnie, licząc od dnia powiadomienia sądu rodzinnego o nieobecności nieletniego, dyrektor ośrodka powiadamia o tym właściwego starostę oraz ORE, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 2 ust. 1, a ponadto – sąd rodzinny, rodziców lub opiekunów, osobę odpowiedzialną za pieczę zastępczą, jeżeli nieletni został umieszczonym w pieczy zastępczej, oraz właściwe organy obowiązane do kontroli spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.

2. Niezwłocznie po powiadomieniu właściwego starosty oraz ORE o przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności nieletniego w ośrodku dyrektor ośrodka przesyła właściwemu staroście, za pośrednictwem poczty, dokumentację nieletniego, o której mowa w § 3 ust. 6, uzupełnioną o dokumenty w zakresie określonym w § 3 ust. 7.

§ 13. 1. Indywidualne programy resocjalizacyjne lub terapeutyczne, opracowane dla nieletnich na podstawie przepisów dotychczasowych, z dniem wejścia w życie rozporządzenia stają się indywidualnymi programami edukacyjno-terapeutycznymi, o których mowa w § 5 ust. 1.

2. Jeżeli w dniu wejścia w życie rozporządzenia indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne, o których mowa w ust. 1, nie spełniają wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zespół, o którym mowa w § 7 ust. 1, jest obowiązany dostosować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne do wymogów określonych w tych przepisach w terminie do dnia 1 marca 2012 r.

§ 14. Do kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu w młodzieżowym ośrodku socjoterapii nieletnich, wobec których sąd rodzinny orzekł o umieszczeniu w młodzieżowym ośrodku socjoterapii, przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem spraw określonych w § 5 i 7.

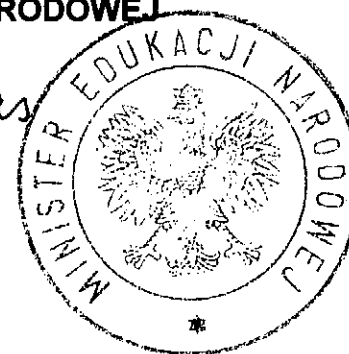
§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia⁷⁾.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

w porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

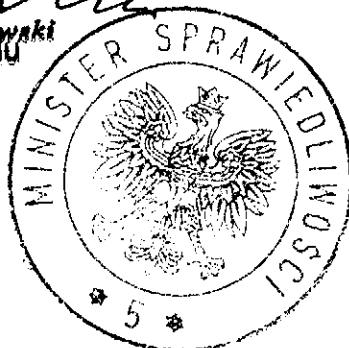
Krzysztof Szumilas
Krzysztof Szumilas

w zastępstwie
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Stanisław Chmielewski

Stanisław Chmielewski
SEKRETARZ STANU

⁷⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii (Dz. U. Nr 178, poz. 1833 oraz z 2011 r. Nr 9, poz. 41).

www.inforlex.pl

www.inforlex.pl

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 81 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 205 pkt 17 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887). Ustawa wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2012 r. Zgodnie z treścią upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, w szczególności wskazując organ odpowiedzialny za kierowanie nieletnich do odpowiednich placówek i uwzględniając sprawność postępowania, konieczność zapewnienia bezpieczeństwa tych placówek, właściwych warunków pobytu nieletnich i przestrzegania ich praw.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przepisie przejściowym (art. 243) przewidziała, że do osób, wobec których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy orzeczono o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Projektowane rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii (Dz. U. Nr 178, poz. 1833 oraz z 2011 r. Nr 9, poz. 41).

Wydanie projektowanego rozporządzenia wynika ze zmiany wprowadzonej w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich na podstawie art. 205 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w myśl której od dnia 1 stycznia 2012 r. sądy rodzinne będą orzekały wobec nieletnich środek wychowawczy w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. W dotychczasowym stanie prawnym sądy rodzinne mogły orzekać o umieszczeniu nieletniego również w innej placówce systemu oświaty, tj. w młodzieżowym ośrodku socjoterapii.

Młodzieżowe ośrodki socjoterapii prowadzone są dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym, mogą być zagrożone niedostosowaniem społecznym oraz wymagają

stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz specjalistycznej pomocy m.in. psychologów, pedagogów i socjoterapeutów. Podstawą oddziaływań wobec wychowanków w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii jest dobrowolna terapia i ścisła współpraca z terapeutą, co potwierdzają specjaliści pracujący w tych placówkach. Zmiana przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich w tym zakresie była przez nich postulowana. Dotychczas wychowankowie mogli być umieszczani w tych placówkach na podstawie postanowienia sądu rodzinnego o zastosowaniu wobec nieletniego środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku socjoterapii na podstawie art. 6 pkt. 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich albo na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Od dnia 1 stycznia 2012 r. umieszczenie wychowanka w młodzieżowym ośrodku socjoterapii będzie możliwe wyłącznie na wniosek rodziców (opiekunów prawnych), na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanego – z uwagi na zagrożenie niedostosowaniem społecznym – przez zespół orzekający publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, zgodnie z art. 71b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072). Zasady kierowania do młodzieżowego ośrodka socjoterapii na wniosek rodzica (opiekuna prawnego) dziecka regulują przepisy art. 71b ust. 5 i 5a ustawy o systemie oświaty.

Projekt rozporządzenia powtarza rozwiązania dotychczasowego rozporządzenia w zakresie zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Projekt rozporządzenia zawiera również rozwiązania doprecyzowujące i porządkujące, uwzględniające zmiany w systemie oświaty, jakie miały miejsce w 2010 i 2011 roku, dotyczące kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wynikające w szczególności z przepisów:

- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1489),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631),

- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487).

W porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, w projekcie wprowadza się następujące zmiany.

1) § 1 (zakres przedmiotowy i podmiotowy rozporządzenia)

Przepisy § 1 projektu zmieniają zakres przedmiotowy i podmiotowy rozporządzenia, ograniczając zakres zastosowania rozporządzenia do nieletnich umieszczanych na podstawie orzeczenia sądu rodzinnego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (MOW). Nieletni kierowany jest do ośrodka wskazanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE), przez starostę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania nieletniego, a w przypadku braku miejsca zamieszkania – starostę właściwego ze względu na miejsce pobytu nieletniego.

2) § 3 ust. 2 pkt 4 oraz ust. 6 pkt. 3 (informacje o kompleksowej diagnozie osobowości nieletniego zawarte w opiniach specjalistycznych placówek lub biegłych)

W porównaniu z dotychczasowym rozporządzeniem dodano w § 3 ust. 2 pkt 4 oraz ust. 6 pkt 3 przepis przewidujący, że informacje o kompleksowej diagnozie osobowości nieletniego oraz właściwych kierunkach oddziaływania na nieletniego mogą być zawarte zarówno w opinii rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego, innej specjalistycznej placówki, jak i opinii biegłego lub biegłych. Zmiana ma na celu dostosowanie treści rozporządzenia do normy art. 25 § 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 191, poz. 1134).

3) § 3 ust. 5 (powiadomienie o wydaniu przez starostę skierowania dla nieletniego do wskazanego ośrodka)

W § 3 ust. 5 rozporządzenia wprowadzono zmianę polegającą na tym, że o wydaniu skierowania dla nieletniego do wskazanego ośrodka starosta będzie obowiązany powiadomić rodziców (prawnych opiekunów) oraz osobę odpowiedzialną za pieczę zastępczą nad nieletnim, jeżeli nieletni został umieszczony w pieczy zastępczej (tj. rodzinie zastępczej, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej). W dotychczasowym stanie prawnym rodzice (opiekunowie) byli powiadamiani przez ORE na etapie wskazywania miejsca w ośrodku (§ 3 ust. 4). W projektowanym stanie prawnym ORE będzie informował, tak jak dotychczas, o wskazanym dla nieletniego ośrodku właściwego starostę, natomiast starosta będzie przekazywał tę informację rodzicom (opiekunom prawnym) oraz osobie odpowiedzialnej za pieczę zastępczą nad nieletnim po wydaniu dla nieletniego skierowania do wskazanego ośrodka.

Proponowana zmiana przepisów wynika z dotychczasowych negatywnych doświadczeń w tym zakresie. Zdarzało się bowiem, że rodzice (opiekunowie), po otrzymaniu informacji o wskazaniu przez ORE ośrodka, doprowadzali nieletniego do wskazanego ośrodka, zanim właściwy starosta wydał formalne skierowanie do ośrodka. Takie sytuacje skutkowały nieporozumieniami natury administracyjnej, w tym odmowami przyjęcia nieletniego przez dany ośrodek.

Obowiązek powiadamiania o wydaniu skierowania dla nieletniego do wskazanego ośrodka również osoby odpowiedzialnej za pieczę zastępczą nad nieletnim dotyczy sytuacji, w których opieki nad nieletnim nie sprawuje jego przedstawiciel ustawowy (rodzice, opiekunowie prawni), lecz opieka jest sprawowana w formie pieczy zastępczej: rodzinnej albo instytucjonalnej. Konsekwencją tej zmiany są zmiany w § 8 ust. 1 oraz § 12 ust. 1 rozporządzenia.

4) § 4 ust. 2 (zapoznanie nieletniego z jego prawami, obowiązkami i zasadami pobytu w ośrodku)

W § 4 ust. 2 dodano przepis regulujący sytuację, w której nieletni odmawia potwierdzenia podpisem faktu zapoznania się z jego prawami, obowiązkami i regulaminem pobytu w ośrodku. Spełnienie obowiązku informacyjnego przez dyrektora ośrodka, wynikającego z § 4 ust. 1 rozporządzenia, będzie się obecnie odbywało w obecności wychowawcy lub innego pracownika ośrodka, a ponadto informacja o tym, że dyrektor ośrodka spełnił obowiązek informacyjny, zostanie udokumentowana poprzez stosowną adnotację w dokumentacji nieletniego.

5) § 5 ust. 1 i 2 (opracowanie i realizacja indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego)

W dotychczasowych przepisach dla każdego wychowanka opracowywany był indywidualny program resocjalizacyjny lub terapeutyczny, a za realizację tego programu odpowiedzialny był wychowawca, który współpracował w tym zakresie z zespołem wychowawczym działającym w ośrodku, rodzicami lub opiekunami i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym.

Projektowany przepis dostosowuje regulacje rozporządzenia do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach. Przepis wprowadza wymóg opracowania dla każdego nieletniego umieszczonego w MOW-ie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego. Zasady opracowania i treść indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego regulują przepisy § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. Ponieważ w myśl tego rozporządzenia indywidualny program

edukacyjno-terapeutyczny adresowany jest do wychowanków MOW-ów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w § 5 ust. 2 projektu określa się, że do opracowania i zakresu (treści) indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla nieletniego nieposiadającego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. stosuje się odpowiednio (tzn. z wyłączeniem regulacji dotyczących wychowanków posiadających takie orzeczenia). Zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach, w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym dla każdego wychowanka MOW-u (wychowanka niedostosowanego społecznie) określa się zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym.

Opracowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego należy do zadań zespołu nauczycieli, wychowawców i specjalistów prowadzących zajęcia z wychowankiem, o którym mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Za realizację tego programu odpowiadają wszyscy nauczyciele, wychowawcy i specjaliści prowadzący zajęcia z wychowankiem, w związku z powyższym zrezygnowano z dotychczasowej regulacji, wskazującej wychowawcę jako osobę odpowiedzialną za realizację programu.

6) § 7 ust. 1 (ocena zasadności pobytu nieletniego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym)

W dotychczasowych przepisach przeniesienie nieletniego do innego ośrodka mogło nastąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mających znaczenie dla skuteczności procesu resocjalizacyjnego lub terapeutycznego, na podstawie opinii zespołu wychowawczego.

Projektowana zmiana, zastępująca opinię zespołu wychowawczego oceną zespołu, którego zadaniem jest planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, określonego w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – ma charakter porządkujący. Zgodnie z § 40 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631), kompetencja w zakresie oceny zasadności dalszego pobytu wychowanka w placówce należy do zespołu określonego w

przepisach dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Z tego powodu konieczne jest zastąpienie funkcjonującego w dotychczasowym stanie prawnym zespołu wychowawczego.

7) § 13-15 (przepisy przejściowe i końcowe)

W § 13 projektu zawarto przepis regulujący sytuację nieletnich, umieszczonych w MOW-ach, dla których na podstawie dotychczasowych przepisów opracowywane były indywidualne programy resocjalizacyjne lub terapeutyczne. Dotychczasowe indywidualne programy resocjalizacyjne lub terapeutyczne z dniem wejścia w życie rozporządzenia z mocy prawa formalnie staną się indywidualnymi programami edukacyjno-terapeutycznymi (§ 13 ust. 1 w związku z § 5 ust. 1). Natomiast w przypadku, gdy zakres nowego indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego nie będzie zawierał wszystkich wymaganych elementów programu, określonych w § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach - wówczas zespół, odpowiedzialny w danej placówce za planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, będzie obowiązany dostosować taki program do wymogów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (§ 13 ust. 2). Przewiduje się 2-miesięczny okres przejściowy na dokonanie powyższych dostosowań.

W § 14 projektu zawarto regulacje przejściowe zgodne z normą art. 243 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W myśl § 14 ust. 1 w stosunku do nieletnich, wobec których przed dniem 1 stycznia 2012 r. orzeczono o umieszczeniu w młodzieżowym ośrodku socjoterapii – stosowane będą przepisy dotychczasowego rozporządzenia, z takim wyjątkiem, że dla tych nieletnich opracowuje się indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne, zgodnie z przepisami § 5 projektowanego rozporządzenia, a przeniesienie do innego ośrodka może nastąpić na podstawie oceny dokonanej przez zespół do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a nie jak dotychczas - na podstawie opinii zespołu wychowawczego (§ 7). Proponowane rozwiązanie pozwoli na ujednoczenie oddziaływań resocjalizacyjnych i wychowawczych stosowanych wobec wychowanków w młodzieżowych ośrodkach socjoterapeutycznych, umieszczanych w nich zarówno na wniosek rodziców, jak i na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. Należy wyjaśnić, że rozwiązania zawarte w § 5 i 7 projektu są konsekwencją zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży

niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

Proponuje się, żeby rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia (§ 15). Natychmiastowe wejście w życie rozporządzenia jest uzasadnione, ponieważ zapobiegnie powstaniu luki prawnej w zakresie kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie proponowanemu terminowi wejścia w życie rozporządzenia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja:

Rozporządzenie będzie oddziaływać na:

- 1) nieletnich oczekujących na realizację postanowienia sądu o umieszczeniu w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych;
- 2) młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii;
- 3) szkoły, do których uczęszczają uczniowie niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem;
- 4) jednostki samorządu terytorialnego odpowiedzialne za lokalną politykę oświatową i społeczną.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia otrzymały w ramach konsultacji społecznych następujące związki zawodowe i partnerzy społeczni:

1. Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
2. Forum Związków Zawodowych;
3. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
4. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
5. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność ”;
6. Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
7. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność ”;
8. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
9. Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
10. Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
11. Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
12. Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
13. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
14. Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
15. Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
16. Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego;
17. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
18. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
19. Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
20. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
21. Polska Rada Ekumeniczna;
22. Rada Szkół Katolickich;
23. Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
24. STO Ogólnopolskie Forum Rodziców;
25. Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
26. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
27. Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
28. Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
29. Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
30. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego;
31. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
32. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
33. Unia Metropolii Polskich;
34. Unia Miasteczek Polskich;

35. Związek Gmin Wiejskich RP;
36. Związek Miast Polskich;
37. Związek Powiatów Polskich;
38. Związek Województw RP.

Projekt rozporządzenia został przekazany również Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

W dniu 21 grudnia 2011 r. projekt rozporządzenia został zaakceptowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Rzecznik Praw Dziecka postulował uwzględnienie w przepisach rozporządzenia kwestii regulujących współpracę pomiędzy młodzieżowym ośrodkiem wychowawczym, a placówką opiekuńczo-wychowawczą, której wychowanek został umieszczony w ośrodku. Zakres ten miałby dotyczyć realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, który uwzględnia działania o charakterze resocjalizacyjnym oraz kwestie związane ze składaniem przez dyrektora ośrodka wniosku o wyrażenie przez sąd rodzinny zgody na urlopowanie nieletniego. Uwagi nie zostały uwzględnione. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny opracowywany jest bowiem przez zespół nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów prowadzących zajęcia z nieletnim z udziałem jego rodziców (opiekunów prawnych) - zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach. Dyrektor placówki jest obowiązany do poinformowania rodziców (opiekunów prawnych) o terminie spotkania powyższego zespołu, dając tym samym im możliwość uczestniczenia w planowaniu zintegrowanych działań edukacyjno-terapeutycznych na rzecz wychowanka, uwzględniających oddziaływania o charakterze resocjalizacyjnym. Spotkanie zespołu stwarza ponadto możliwość ustalenia obszarów współpracy niezbędnej podczas realizacji niektórych działań wobec wychowanka, podejmowanych zarówno przez młodzieżowy ośrodek wychowawczy, jak też możliwych do realizacji przez placówkę opiekuńczo – wychowawczą.

W odniesieniu do uwagi dotyczącej możliwości wnioskowania przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą o urlopowanie nieletniego, zwrócić należy uwagę na fakt, że dyrektor ośrodka i pracujący z wychowankiem nauczyciele oraz wychowawcy posiadają o nim najpełniejszą wiedzę, w szczególności dotyczącą przebiegu procesu jego resocjalizacji. W związku z tym,

dyrektor MOW jest najbardziej kompetentny do składania takiego wniosku. Rzecznik Praw Dziecka zgłosił ponadto uwagę, by dodać w przepisach rozporządzenia regulację przewidującą, że całodobowa placówka opiekuńczo – wychowawcza zapewnia nieletniemu wychowankowi tej placówki podczas pobytu w ośrodku pokrycie kosztów wyżywienia oraz zaopatrzenia nieletniego wychowanka w odzież, obuwie, środki czystości i środki higieny osobistej oraz leki, okulary, podręczniki i pomoce szkolne, a także kieszonkowe. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ przepis taki zawarty jest w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

W ramach konsultacji społecznych uwagi do projektu zgłosiły następujące podmioty: Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” nie zgłosiła uwag do przedmiotowego projektu, lecz do obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach, które nie jest przedmiotem niniejszej legislacji.

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej przekazał uwagi i spostrzeżenia poszczególnych województw.

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego proponuje rozważenie kwestii umożliwienia wychowankowi, który osiąga pełnoletniość, ukończenie w ośrodku rozpoczętego etapu edukacyjnego, wskazując, że jest to ważny element realizacji programu wychowawczo-resocjalizacyjnego. Należy zauważyć, że uwzględnienie uwagi wymagałoby zmiany ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Podkreślić przy tym należy, że przepisy tej ustawy pozwalają nieletniemu, który ukończy 18 lat, pozostanie za zgodą sądu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym do końca danego roku szkolnego.

W odniesieniu do wątpliwości wyrażonych przez Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze, dotyczących braku przepisu w projekcie rozporządzenia wskazującego na konieczność posiadania przez wychowanka orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, zwrócić należy uwagę na fakt, że nieletni w tych ośrodkach umieszczani są również na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich w trybie tymczasowym. Nie jest zatem

możliwe, aby w każdym przypadku posiadali oni orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego już w momencie umieszczenia w ośrodku. Ponadto w przypadku wydania przez sąd postanowienia o tymczasowym umieszczeniu nieletniego w ośrodku należy pilnie wykonać postanowienie sądu w celu zapobiegania dalszej demoralizacji nieletniego. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z przepisami projektu rozporządzenia, w okresie pobytu nieletniego w ośrodku dyrektor jest obowiązany do uzupełnienia dokumentacji o informacje o stanie zdrowia nieletniego oraz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Ze względu na powyższe, brak orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego nie może skutkować odmową przyjęcia nieletniego do młodzieżowego ośrodka wychowawczego. Podobną uwagę sformułował Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego.

Ponadto Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego wnosi o dodanie możliwości przeprowadzania przez pedagoga, psychologa lub wychowawcę grupy, do której trafia nieletni, rozmowy z nieletnim po przybyciu do ośrodka, zapoznającej go z jego prawami i obowiązkami – zamiast dyrektora ośrodka, np. w razie nieobecności dyrektora. Uwaga nie została uwzględniona. Dotychczasowe rozwiązanie w tym zakresie, zobowiązujące dyrektora MOW do przeprowadzenia takiej rozmowy, zostało pozytywnie zweryfikowane w praktyce i nie budziło zastrzeżeń. Jest ważne, aby osobą realizującą ten obowiązek był właśnie dyrektor ośrodka, który odpowiada za działalność ośrodka, w tym bezpieczeństwo oraz właściwy przebieg resocjalizacji przebywających w nim wychowanków. Jednocześnie należy zaznaczyć, że przeprowadzenie rozmowy z nieletnim nie ma charakteru nagłego i można zaplanować termin rozmowy.

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego przekazał uwagę analogiczną do zgłoszonej przez Rzecznika Praw Dziecka, dotyczącą zobowiązania placówki opiekuńczo-wychowawczej do pokrywania wydatków socjalno-bytowych wychowanka. Uwaga nie została uwzględniona (wyjaśnienie analogiczne jak w odniesieniu do uwagi Rzecznika Praw Dziecka).

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego postuluje umieszczenie wśród dokumentów przesyłanych do ośrodka, w którym umieszczany jest nieletni, również informacji o miejscu jego stałego zamieszkania. Uwaga nie została uwzględniona. W orzeczeniu sądu rodzinnego znajdują się dane adresowe nieletniego. Uwaga dotycząca konieczności jednoczesnego dostarczenia dokumentacji nieletniego (choćby kserokopii) w momencie przeniesienia lub doprowadzenia nieletniego do ośrodka, tak by placówka posiadała informację m.in. o przebytych leczeniach, zażywanych lekach, zachowaniu nieletniego lub o kontaktach z rodziną, nie znajduje uzasadnienia. Byłaby ewentualnie możliwa jedynie w przypadku przenoszenia wychowanka z jednego ośrodka do innej

placówki. Natomiast nierealnym jest przekazanie dokumentacji nieletniego w przypadku doprowadzania go z innych niż ośrodek miejsc, w tym niekoniecznie z domu rodzinnego, ponieważ doprowadzający dokumentacji tej nie posiadają. W tej sytuacji oczekiwanie na uzyskanie dokumentacji nieletniego znacznie utrudniałoby doprowadzenie nieletniego do ośrodka. Należy również podkreślić, że przesłanie dokumentacji nieletniego pocztą trwa nie dłużej niż kilka dni i nie sygnalizowano dotychczas, aby z taką formą przekazywania dokumentacji do ośrodków były problemy. Uwaga dotycząca powiadamiania rodziców (opiekunów prawnych) o ucieczce nieletniego również nie została uwzględniona. Nieletni umieszczany jest w ośrodku na podstawie postanowienia sądu rodzinnego, dlatego o ucieczce nieletniego zawiadamia się Policję oraz sąd rodzinny, który jest organem właściwym dla zlecenia doprowadzenia nieletniego do ośrodka. Wprowadzenie dodatkowych regulacji w tym zakresie jest niezasadne. Rozporządzenie zawiera regulacje przewidujące kto jest obowiązany do odebrania zatrzymanego przez Policję nieletniego oraz w jakim czasie powinno to nastąpić. O właściwych czynnościach w tym zakresie decyduje dyrektor ośrodka, a ponadto młodzieżowy ośrodek wychowawczy posiada autonomię w zakresie realizacji swoich statutowych zadań, zgodnie z przepisami w sprawie ramowych statutów placówek publicznych. Z uwagi na powyższe, uwaga w tym zakresie nie została uwzględniona. Natomiast w odniesieniu do propozycji 4 – tygodniowego terminu rezerwowania miejsca dla wychowanka w ośrodku wyjaśnić należy, że rozwiązanie to - wprowadzone nowelizacją dotychczas obowiązującego rozporządzenia, dokonaną w 2010 roku - miało na celu optymalizację miejsc w ośrodkach oraz efektywne wykorzystywanie środków finansowych, przekazywanych z budżetu państwa na funkcjonowanie ośrodka. Dotychczasowy okres obowiązywania tej regulacji nie daje dostatecznych podstaw do jej negatywnej oceny. Nie uwzględniono uwagi wskazującej, że sądy rodzinne nie rozpatrują wniosków MOW o urlopowanie, ponieważ żądają, aby takie wnioski składali rodzice (opiekunowie). Zmiana przepisów rozporządzenia w tym zakresie nie jest zasadna.

Ośrodek Rozwoju Edukacji zaproponował dodanie w § 3 ust. 5 projektu zobowiązania dla starosty do powiadamiania rodziców lub opiekunów nieletniego o wydaniu skierowania do danego ośrodka. Uwaga została uwzględniona.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie wpłynie bezpośrednio na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

